

Motion till riksdagen 2022/23:31

av **Helena Lindahl m.fl. (C)**

med anledning av prop. 2021/22:276 Stärkt system för samordningsnummer

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om sekretesskydd för biometriska uppgifter och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna för lagring av biometriska data och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förkortad tid för vilandeförklaring och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I propositionen föreslås en rad åtgärder för att stärka systemet med samordningsnummer. Främst föreslås bestämmelser om samordningsnummer regleras i en ny lag, lagen om samordningsnummer, och att Skatteverket tar över ansvaret för bl.a. identitetskontroller vid tilldelning av samordningsnummer. Förslaget innebär också att samordningsnummer tilldelas i tre nivåer, beroende på vilken identitetskontroll som föregått tilldelningen. Identitetskontrollen ska ske vid personlig inställelse, och den som har ett pass, identitetskort eller en motsvarande handling ska på begäran överlämna handlingen för kontroll. Ett ytterligare led i att stärka identitetskontrollen är förslaget om att den myndighet som utför identitetskontrollen får möjlighet att kontrollera biometriska uppgifter som finns lagrade i de handlingar som ska överlämnas vid kontrollen (t.ex. pass). Den som är föremål för identitetskontroll ska vara skyldig att på begäran låta myndigheten ta fingeravtryck och en ansiktsbild. En skyldighet för samtliga myndigheter att underrätta Skatteverket om misstänkta fel avseende personer med samordningsnummer föreslås också. Sammantaget är förslagen ett steg i rätt riktning för att få bukt med de problem som finns med systemet med samordningsnummer, men mer behöver göras. Som framgår av propositionen löser den inte de stora problemen med bl.a. multipla samordningsnummer eller den svaga tilliten till systemet.

Kontrollen av biometriska uppgifter är nödvändig för att fastställa en sökandes identitet. Enligt förslaget ska biometriska uppgifter i t.ex. ett pass kunna kontrolleras genom att myndigheten tar fingeravtryck och en digital ansiktsbild för jämförelse. De biometriska uppgifterna ska omedelbart förstöras när kontrollen har genomförts. Enligt utredningens bedömning är sådana biometriska uppgifter, i tryckfrihetsförordningens mening, att anse både som tillgängliga för Skatteverket med tekniska hjälpmedel och förvarade hos myndigheten. Enligt utredningen når dock de biometriska uppgifter som tas fram i samband med kontrollen i praktiken aldrig stadiet av allmän handling (eftersom de ska raderas innan beslut fattas), vilket innebär att några sekretessfrågor inte aktualiseras. Som Kammarrätten i Stockholm konstaterar kan det dock inte uteslutas att biometriska uppgifter, t.ex. på grund av förbiseende, inte alltid förstörs omedelbart efter genomförd kontroll. Detta skulle i så fall innebära att biometriska uppgifter kan förekomma i allmänna handlingar utan att sekretess gäller för uppgifterna. Detta skulle riskera att leda till att den enskilde lider men om uppgiften lämnas ut, men frågan är också om det är förenligt med dataskyddsförordningens bestämmelser om bl.a. integritet och konfidentialitet. Centerpartiet anser därför att ett sekretesskydd för biometriska uppgifter som en myndighet tar fram i syfte att kontrollera den enskildes identitet måste övervägas.

Vad gäller de biometriska uppgifterna har också en rad remissinstanser uppmärksammat behovet av att kunna lagra och jämföra biometri, bl.a. Skatteverket, Ekobrottsmyndigheten, Myndigheten för digital förvaltning och Försäkringskassan. Enligt förslaget i propositionen ges möjlighet att koppla den fysiska personen till en identitetshandling, något som bidrar till förstärkt kontroll både av handlingars äkthet och av att den som åberopar handlingen är den som handlingen avser. Men om referensdata, dvs biometriska uppgifter, inte lagras står myndigheterna utan möjlighet att kontrollera om den fysiska personen t.ex. förekommer som folkbokförd sedan tidigare. En sådan möjlighet skulle avsevärt minska risken för att oriktiga uppgifter registreras i folkbokföringsdatabasen, och bidra till att förhindra multipla identiteter. Centerpartiet anser därför att möjligheten för Skatteverket att lagra biometriska uppgifter – med tillhörande stark sekretess – för framtida jämförelser och kontroller bör utredas vidare.

Sedan 2021 finns ett förnyelseförfarande för samordningsnummer. Om anmälan om förnyelse inte har kommit in vid utgången av det femte kalenderåret efter det år då numret tilldelades eller senast förnyades ska numret förklaras vilande. Centerpartiet anser att fem år är en alltför lång tid för förlängning. En kortare tidsperiod på tre år skulle innebära att uppgifterna behåller en aktualitet som kan bidra till att öka tillförlitligheten i systemet. Det skulle på så sätt också kunna bidra till att minska risken för att företag används som brottsverktyg. De flesta som får ett samordningsnummer har dessutom sannolikt behov av ett sådant under en begränsad tid.

Avslutningsvis vill vi också framhålla att det, som vi ofta påtalat, är av stor vikt att handläggningstiden för samordningsnummer är så kort som möjligt så att människor som bor i Sverige men inte har uppehållstillstånd fort kan få en identitetsbeteckning för att underlätta exempelvis kontakt med myndigheter. Det är därför viktigt att Skatteverket, även efter att de föreslagna lagändringarna implementerats, fortsätter sträva efter en så kort handläggningstid som möjligt.

Alireza Akhondi (C)